

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
TOREK
7. NOV.
1989

Letnik XLIV.
Štev. 81 (2504)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
3000 din.
P. b. b.

Zdaj tudi ZSMS stranka!

Predstavniki mlade generacije Slovenije so na tridnevem 13. kongresu ZSMS v Portorožu sklenili, da bo njihova organizacija politična in družbena, ter da bo na prihodnjih volitvah prihodnje leto v Sloveniji nastopala kot politična stranka! ZSMS bo avtonomna organizacija, kratico ZSMS bo zadržala, vendar ta ne bo več pomenila „Zveza socialistične mladine Slovenije“, marveč „Za svobodo mislečega sveta“. Tudi starostne omejitve za njeno članstvo ne bo več. Delegati kongresa so po mučni in večkrat zelo polemični razpravi sprejeli tudi svoja programska izhodišča ter resolucijo v zvezi z dogajanjem na Kosovu „proti državljski vojni, za demokratično Jugoslavijo“.

Napovedana je stavka!

Delavci in nameščenci Tovarne celuloze Obir so na zborovanju sklenili, da bodo izvedli sedečo stavko, če se Slovenija papir in deželna vlada do 13. novembra ne bosta izjasnila o načrtih za njihovo prihodnost. O tem sklepu in o situaciji v „Obirju“ smo se pogovarjali z obratnima svetnikoma Schlieberjem in Dovjakom (več na 3. strani).

Otvoritev

Kulturni spored ob otvoritvi prenovljene dvojezične ljudske šole v Slovenjem Plajberku so oblikovali šolski zbor pod vodstvom Kriste Lausegger (na sliki), plajberški cerkveni zbor in razni šolarji, ki so se pod vodstvom direktorja Kristijana Zeichna naučili nekaj pesmic. Kulturni spored je potekal dosledno v obeh deželnih jezikih.

Slika: Mohar

Slovenji Plajberk je lahko južni Koroški za zgled

Otvoritev prenovljene in preurejene dvojezične ljudske šole v Slovenjem Plajberku je bila vesel dogodek iz več vidikov. Otrokom so zdaj na voljo sodobnejši učni prostori, veseli pa so tudi krajanje, ki so si morali ohranitev te šole izboriti. Ni namreč

dosti manjkalo, pa bi tudi plajberška šola, prav tako kot šole v Brodeh, Bajtišah, Kapli ob Dravi ali Glinjah, „izginila“. Toda odločen nastop prebivalcev Plajberka je uspel: dvojezična ljudska šola v domači vasi je ostala!

Pravo zadovoljstvo nad tem dosežkom je odražal govor župana Krainerja, še posebej pa slovenskega občinskega odbornika Petra Waldhauserja, domačina, ki se je vsem staršem zahvalil za njihovo prizadevanje in od-

por. Peter Waldhauser pa je tudi dejal, da je šola v Slovenjem Plajberku lahko za zgled vsem drugim občinam na južnem Koroškem. „V naši šoli vsi otroci obiskujejo dvojezični pouk in se tako v razredu skupaj učijo, skupaj socializirajo in razvijajo medsebojno spoštovanje. Prav v taki skupnosti pa je tudi edino možna pot v prihodnost.“

Kljub dejstvu, da je napis na šoli dvojezičen, pa je Peter Waldhauser kritiziral, da sam kraj sploh nima krajevnega

napisa: „Pozivam deželno vlado, ki je pristojna za to cestno, da takoj izpolni zakonska določila in namesti potrebne krajevne napise. Kajti pomembno je, da nadaljujemo uspešno pot skupnosti. Sem pa sodi gotovo tudi prizadevanje politike, da izpostavimo in razvijemo dvojezični značaj občine!“

Deželni svetnik Schiller, ki je pristojen za šole, je v svojem govoru sicer obljubil, da bo stroške za obnovo šole – (dalje na 2. strani)

Himna: Haider že umika načrt..

Nedeljska radijska oddaja deželnega glavarja na regionalnem programu ORF za Koroško je ponoven dokaz, da Haider ostaja zvest svoji nemško-nacionalni liniji, oz. da mu je, kot je zapisano v izjavi ZSO, nemško-nacionalna srajca bližje kot medijski manevar v zanj kritičnih situacijah.

Haider je namreč po protestu brambovske zveze v oddaji napovedal, da bo dal preveriti, ali je koroško himno mogoče tako prevesti v slovenščino, da se bo tekst ujemal z melodijo. Če to ne bo možno, potem, je dejal, bo načrt umaknil...

PREBERITE

2 Pritožba proti prispevku v tv-oddaji „Dober dan, Koroška“

3 Mladina in slovenska gimnazija

4 Heute im Slovenski vestnik

Zorka L.-Weiss razstavlja v Celovcu

5 Koroška v zrcalu

6 Razstava Jožeta Boschitza v Rožeku

7 Te dni na televiziji in v radiu

8 Franz Sadjak rešil SAK v 90. minuti

Koroški dnevi v Mariboru

S predstavo Maxa Frischa „Dobrniki in požigalci“ je igralska skupina SPD Šentjanž (na zgornjem posnetku) začela letošnje Koroške kulturne dneve v Mariboru. Spored so nadaljevali v soboto z razgovorom s predstavniki celulozne tovarne Obir, tema razgovora pa je bila „Maloobmejno sodelovanje in gospodarska krepitev dvojezičnega ozemlja na Koroškem“. Dneve pa so sklenili v Kazinski dvorani v Mariboru, kjer sta se s pevsko revijo z naslovom „Piščal bi postal, pastirja z Obirja“ predstavila pevska zbor SPD „Zarja“ in SPD „Valentin Polanšek“ iz Železna Kaple oz. Obirskega. Obširno poročilo ob letošnjih Koroških kulturnih dnevih v Mariboru bomo objavili v prihodnji številki.

Odločen protest je zalegel – Irvingovo predavanje odpovedano

Demokratične in antifašistične organizacije in osebnosti so uspele preprečiti predavanje zloglasnega in zaradi „nevarnosti širjenja nacistične miselnosti“ iz Avstrije že pregnanega „zgodovinarja“ Irvinga. Za minulo soboto je namreč Otto Scrinzi, ki je znan po svojih tesnih stikih s šefom NDP Norbertom Burgerjem, napovedal njegovo predavanje v gostišču Müller v Celovcu, kjer naj bi govoril „o epohi druge svetovne vojne“.

Takoj ko se je zvedelo za predavanje tega britanskega neofašista, ki med drugim zanika obstoj plinskih celic v nekaterih koncentracijskih taboriščih tretjega rajha, so

Socialistična mladina, Komunistična partija in Zveza kacetnikov in žrtev fašizma v ostrih tiskovnih izjavah protestirali proti taki „sramoti za Avstrijo“. Ko pa je zvezno ministrstvo za notranje zadeve kljub temu sporočilo, da Irvingovega predavanja ne more preprečiti, je antifašistični osebni komite napovedal protidemonstracijo. Naposled je nasprotovanje tako naraslo, da je moral sam Scrinzi predavanje odpovedati.

Zadnja vest: Predavanje neofašista Irvinga so na pritisk demokratične javnosti včeraj uradno prepovedali na Dunaju, v nedeljo pa v Gradcu.

Obletnice – preteklost – sedanost

Ureja IGOR SCHELLANDER

10. oktober nam je znan predvsem kot dan v letu 1920, ko se je z ljudskim glasovanjem končal teritorialni spor ter so se določile deželne meje sedanje Koroške oziroma državne meje na jugu Avstrije nasproti takrat nastali jugoslovanski državi. Čeprav je povsem znano – ali pa morda prav zaradi tega –, da so k takratni odločitvi največ prispevali prav Slovenci, jih organizacije nemškega nacionalizma na Koroškem do zdaj niso prenehale prikazovati za grešnega kozla in večno nevarnost. Torej nekakšna obsodba na vekomaj.

Obletnica koroškega plebiscita s takim predznakom je bila vedno znova povod za proslavljanje „zmage v nemški noči“ ter instrument šovinistične gonje; namesto dejstva, da so plebiscit odločili Slovenci, so organizatorji „koroškega deželnega praznika“ izpostavljali zgolj tradicijo svojega „abwehrkampa“ ter ga oznanjali za odločujočega, čeprav je bil iz vojaških vidikov morda le nekoliko pomembnejši od streljanja na kakšnem sejmišču. S tako orientacijo pa je bilo Slovincem slavnostno obhajanje plebiscitne obletnice od vsega začetka onemogočeno.

Da to tudi danes ni drugače, kažejo izjave sedanjega deželnega glavarja, ki je Slovence sicer povabil k gigantomanskim proslavam 70. obletnice plebiscita v naslednjem letu, hkrati pa njihove vsebinske in finančne predloge zavrnil z argumentom, da „domovinske zvestobe ni mogoče kupiti“.

10. oktobra 1789, v času francoske revolucije, je francoski zdravnik Joseph Ignace Guillotin nacionalnemu zboru predlagal izvrševanje smrtnih kazni neodvisno od stanu in vrste zločina s povsem novim strojem, ki je hitrejši in zanesljivejši od rablja. Zbor je sprejel tozadeven zakon in prva usmrtitev z giljotino je bila opravljena 25. aprila 1792. K sreči se v tem primeru (drugače kot pri koroškem plebiscitu) tradicija in stališča spreminjajo. Predvsem v tem stoletju je „revolucionarni“ usmrtilni stroj v skoraj vseh državah z demokratično ustavo po odpravi smrtnih kazni dobil svoje stalno mesto v muzeju.

Kajpada je pravica do življenja samo ena izmed osnovnih človekovih pravic. In vendar je v našem času še vedno najbolj ogrožena. Ne (samo) zaradi zastarelih kazenskih zakonikov, zločinov, vojn in nasilja, temveč predvsem zaradi lakote. Svetovni dan prehrane (**16. okto-**

ber) naj bi predvsem opozarjal na to, da je pomanjkanje hrane smrtna obsodba za milijone ljudi v azijskih, afriških in latinskoameriških nerazvitih državah. Na razvitem severu je ta dan (vsaj za predstavnike „boljšega“ sloja prebivalstva) v najboljšem primeru opozorilo, da se s svojim zdravnikom spet posvetujejo o shujševalni kuri.

Za smrtno obsodbo, vsaj v ekonomskem smislu, velja tudi **29. oktober 1929**, bolj znan kot „črni torek“ na newyorški borzi. Vrednosti borznih tečajev so rekordno padle, za „počen groš“ je bilo v splošnem preplahu prodanih 16 milijonov delnic. „Big crash“ na ameriški borzi je kmalu zajel tudi Evropo in s tem ves svet. Sledila mu je „velika depresija“ – tako Američani imenujejo obdobje svetovne gospodarske krize v začetku tridesetih let našega stoletja z do tedaj nepoznano masovno brezposelnostjo in revščino. Izhodišče „črnega torka“ in krize je bila do tedaj vladajoča bajna konjunktura in s tem povezana hiperprodukcija. V mesecih pred polomom je bila na akcijskem trgu prava špekulacijska vročica. Finančne špekulacije naj bi obetale hitro obogatitev, a naposled so finančni trg privlele do kolapsa.

Do podobnega dogodka na ameriški borzi je prišlo tudi pred dvema leti, **19. oktobra 1987**. Vrednost delnic na borznem indeksu Dow Jones je takrat v enem dnevu padla za rekordnih 508 točk. Kurzi so se po dobrem mesecu spet „ujeli“, do večje gospodarske krize ni prišlo. Vzroki za to so bile spet nore špekulacije, predvsem pa tudi problemi ameriškega gospodarstva (zadolženost) ter borzni kompjuterski programi, ki so padec tečajev z lastno dinamiko še pospešili. Zadnji borzni šok pa so Američani (in za njimi tudi ostale borze) doživeli letos v oktobru, in to prav na „posrečeno usodni dan“, **petek, 13. oktobra 1989**. Polomijo – padec za 190 točk na indeksu Dow Jones – je tokrat povzročil en sam dogodek: spodletel je poskus skupine pilotov, da za 6,75 milijarde dolarjev kupijo letalsko korporacijo UAL. Ko je postalo jasno, da se transakcija ni posrečila, so najprej v „prostem padu“ začele drseti delnice družbe UAL, nato so se jim priključile tudi delnice ostalih letalskih družb. Tako nastala verižna reakcija in panika je izzvala vsesplošno padanje delnic na newyorški borzi. Sedanja konjunktura in nove špekulacije obetajo nadaljnje manjše in večje borzne pretrese.

Gradišćanska: hrvaški jezik umira zaradi ljubega miru...

Ob državnem prazniku se je srečala mladina vseh narodnosti Avstrije v Trajštofu. Srečanje je organizirala „Zelena izobraževalna delavnica narodnih manjšin“. Tridnevna kulturnopolitična prireditve se je pričela s štirijezično mašo – slovensko, hrvaško, madžarsko in nemško – na temo „Mir in pravičnost“. Maša, pri kateri so bili navzoči televizija, radio in časopisi, je pokazala, kako bi lahko obogatili večjezičnost Avstrije. V programu prireditve je bil tudi referat državnega poslanca Karla Smolleja o manjšinah v Avstriji.

Po času najdaljši del srečanja je bilo povpraševanje na vasi. To je izkazalo zanimiva, a frustrirajoča spoznaja. Slovensko mladino je ves čas spremljal občutek „pokopali-

škega miru“, občutek, da dovoljujejo, da hrvaški jezik umira zaradi ljubega miru.

Ta občutek je nastal zaradi naslednjih spoznanj:

- nihče od politikov niti vodje kulture se ne prizadevajo za ohranitev in razvoj hrvaškega jezika in kulture.
- v vasi, kjer živi nad 90 odstotkov Hrvatov, ni nobene gledališke skupine, nobenega zbora in nobene izobraževalne institucije v hrvaščini. Kultura sloni na tamburici.

- linijo najmanjšega odpora je opaziti tudi pri napisih, v šoli, v vsej javnosti, – to pomeni, da zanemarjajo materinščino-hrvaški jezik.

Mirna narava Hrvatov na Gradišćanskem bi lahko povzročila, da opustijo jezik zaradi ljubega miru in tako

preživetju hrvaščine ohranijo le malo možnosti.

Žarek upanja bi bil v tem, da bi začela delovati hrvaška mladina, ki bi bila kritična, samozavestna in aktivna, kulturno in politično organizirana. Tako bi hrvaščina imela možnost nadaljnega obstoja.

Kljub natrpanemu programu se je našel čas za pogovor s tamkajšnjim škofom, ki je potekal izmenoma v hrvaščini in slovenščini.

Na zaključno prireditev je prišla mladina ne le iz Trajštofa, temveč tudi iz okolice. Izrabila je priložnost za srečanje z mladinci vseh avstrijskih manjšin.

Za glasbeni spored in za dobro voljo sta poskrbeli skupini „4J“ s Koroške in „Novi fosili“ iz Jugoslavije.

Cevh

Pritožba proti ORF

Odvetnik dr. Sepp Brugger je kot pravni zastopnik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem vložil pritožbo proti odgovornim za prispevek o Slovenskem znanstvenem inštitutu oz. o njegovi osamosvojitvi v televizijski oddaji „Dober dan, Koroška“, v nedeljo, 29. oktobra na 2. programu ORF.

V pismu, naslovljenem na vodjo slovenskega radijskega in televizijskega oddelka pri deželnem studiu ORF v Ce-

lovcu Mirka Bogataja, je rečeno, da omenjeni prispevek „ni bil samo pristranski in tendenciozen, temveč je vsaj v dveh primerih jasno kršil zakonska določila ORF o nepristranskem poročanju.“

Pritožbo bo morala obravnavati pristojna komisija ORF, če predstavniku ZSO ne bo dana možnost, da v istem mediju odgovori na trditve, ki so bile izrečene v moderaciji prispevka kot tudi v intervjuju z dr. Avguštinom Mallejem.

„Tiha sprava“ v Kočevju

Na Trati v Kočevju pri cerkvi Corpus Christi se je 29. oktobra zbralo več kot sto nekdanjih prebivalcev Kočevja – Kočevjarjev, ki so prišli iz vsega sveta, da bi skupaj z nekaj sto današnjimi prebivalci Kočevja prisostvovali odkritju spominskih plošč v slovenskem in nemškem jeziku. Slovensko je odkril predsednik občine Kočevje Alojz Eržen, nemško pa predstavnika Kočevjarjev, predsednik svetovne zveze kočevskih zvez dr. Herbert Krauland in Hermann Petschauer s Koroške. Plošči je blagoslovil nadškof dr. Alojz Šuštar, ki je kasneje maševal v obnovljeni cerkvi.

Slovesnost ob odkritju plošč in prenovljene cerkve ter urejenega spominskega parka na mestu nekdanjega pokopališča na Trati je prvo uradno srečanje izseljenih Kočevjarjev in današnjih Kočevcev. V prihodnje naj bi stkali tesnejše vezi, katerih uvod je bila sedanja slovesnost. Prihodnje leto naj bi bilo v Kočevju svetovno srečanje Kočevjarjev, ki so se doslej srečevali vsako leto na avstrijskem Koroškem.

Slavnostni govorniki Alojz Eržen, kočevski dekan Božidar Metelko, predsednik celovške kočevarske zveze dr. Viktor Michitsch in drugi so poudarili, da je slovesnost in vse z njo v zvezi največji uspeh zadnjega obdobja, saj gre za nekakšen dan „tihe

sprave“, kot je dejal Božidar Metelko.

Spomenik na Trati je zato spomenik nove dobe, novega začetka in tega, da bi se o Kočevju po Sloveniji in tudi po svetu v državah, kjer žive nekdanji prebivalci Kočevja, Slovenci in Kočevjarji, začel širiti drugačen, lepši glas, tak, da tudi v Kočevju živijo plemeniti ljudje in da tudi Kočevje postaja delček raja pod Triglavom na sončni strani Alp, kot je še dejal Božidar Metelko.

Slovesnost so ozaljšali s pesmimi pevci kočevarskega zbora in kočevskega noneta Rog in spomnili, da so tu živeli Kočevjarji-Nemci in Slovenci 600 let kot prijatelji, kar naj bi bili tudi v prihodnje.

M. Dimitrič

Nov viadukt za cesto do Karavanškega predora

Na jugoslovanski strani so začeli graditi prvi objekt na novi cesti Hrušica-Vrba, ki bo priključena na Karavanški predor. Nova cesta, ki bo dolga 13 kilometrov, bo speljana po povsem novi trasi pod Mežakljo po desnem bregu Save, tako da se bo izognila Jesenicam. Prvi cestni objekt, ki so ga že začeli graditi, je 452 metrov dolg viadukt čez Savo pod hidroelektrarno v Mostah pri Žirovnici. To bo tehnično zelo zahtevno gradbeno delo, saj bo nova cesta speljana kakih 70 metrov nad Savo, razpon med podpornimi stebri pa bo okoli 130 metrov. Kot planirajo, bo cesta Hrušica-Vrba zgrajena do junija 1991, ko naj bi odprli Karavanški predor. Del denarja za novo cesto je Jugoslavija dobila z Mednarodnim posojilom od Evropske investicijske banke. L.S.

Zgled za južno Koroško

(nadaljevanje s 1. strani)

2,2 milijona šilingov – prevzela dežela, na sporna vprašanja pa ni odgovoril. Prav s tem pa je prezrl tudi željo zastopnice staršev Marije Malle, ki je v svojem govoru izpostavila uspešnost plajberške šole: „Otrokom smo uspeli ohraniti skupnost! Prav ta pa zelo dobro vpliva na vzušje v šoli pa tudi na vasi!“

Kaj bi torej občinstvo bolj pričakovalo, kot od deželnega svetnika vsaj besede priznanja za to vzorno skupno dvojezično vzgojo? Da je Schiller le enkrat poleg „Volksschule Windisch Bleiberg“ izrekel tudi „Ljudska šola Slovenji Plajberk“ v slovenskem jeziku, je gotovo premalo. Andrej Mohar

Slovenski vestnik dvakrat tedensko!

Po pismenem sporočilu Slovenija papirja, da na Rebrci pri Železni Kapli ne bo več proizvajal celuloze, proizvodnja naj bi se docela ustavila konec marca prihodnje leto, zaposlene v Obirju in seveda tudi vse kmete, ki so s prodajo lesa tovarni prisluzili še nekaj sredstev za ohranitev svojih kmetij, tare negotovost za bodoče preživetje v celi regiji okrog Železne Kaple. Toda do danes niti delavci niti siceršnje prebivalstvo ni dobilo konkretnih odgovorov ne od lastnika tovarne, podjetja Slovenija papir, ne od koroške deželne vlade, ki je vse doslej le obljubljala pomoč.

ANDREJ MOHAR

Valentin Dovjak (Lista Obir) predlaga tudi gladovno stavko delavcev.

Sliki: Mohar

Delavci „Obirja“ grozijo s stavkami

Delavski svet Tovarne celuloze Obir na Rebrci je v tiskovni izjavi in pismih vodstvu Slovenija papirja in koroški deželni vladi zahteval detajliran načrt o socialnem paketu, od deželne vlade pa tudi jasno izjavo, kaj bo z obljubljenimi nadomestnimi delovnimi mesti oziroma s podporo regiji v višini 130 milijonov šilingov. Delavski svet zahteva odgovore do 13. novembra, v nasprotnem primeru pa je napovedal sedečo stavko pred deželno vlado!

Razprava o akcijah se je med zaposlenimi začela že septembra. Član obratnega sveta Valentin Dovjak (Lista Obir) je skupaj z nekaterimi kolegi predlagal gladovno stavko pri vходу v podjetje. „A s tem predlogom še nisem prodril, ker so se tudi zaposleni na zborovanju v obratu z večino izrekli najprej za sedečo stavko pred deželno vlado. Toda če ta ne bo zalegla, pa razmišljamo tudi o gladovni stavki.“

Valentin Dovjak se zaradi tega tudi jezi na svoje kolege v obratnem svetu, razočarali pa so ga tudi sindikalisti in kapelski župan: „Moj cilj je bil, da bi hkrati izvedli obe protestni akciji, torej sedečo stavko pred deželno vlado in gladovno stavko v Obirju. Tako bi lažje zbudili pozornost javnosti, hkrati pa tudi

od obeh partnerjev zahtevali konkretne odgovore.“

Cilj zaposlenih v Obirju je torej popolna razjasnitev o bodočnosti v dolini Bele. Valentin Dovjak se v tej zvezi tudi ne strinja, da se obratni svet, sindikat in komunalni politiki vse preveč ukvarjajo samo še s socialnim načrtom: „Seveda je pomembno, da vemo, s koliko denarja lahko za kratek čas računamo. Toda večina nas se še ne more upokojiti. Kje pa bomo po zaprtju Obirja dobili delo? Slovenija papir se je izjasnil, da proizvodnje celuloze ali lesovine ne bo, toda rečeno je bilo, da bo mogoče proizvajal kaj drugega. S taki golimi špekulacijami se ne bomo mogli preživljati! Slovenija papir naj torej pove, kaj načrtuje za gospodarstvo regije, če na Rebrci ne bo več proizvodnje celuloze. Samo Haiderjeva obljuba, da bo podprl projekt Jame v Obirju, je premalo, pa čeprav se nekateri z njo že kar zadovoljujejo.“

Tudi predsednik obratnega sveta nameščencev Norbert Schlieber (socialistični sindikalisti) usmerja svojo kritiko v dve smeri: „Deželna vlada se mora izjasniti, kaj name-rava za naprej. Ustno so že toliko obljubljali, toda konkretnih predlogov doslej še ni. Nad Slovenija papirjem pa smo zelo razočarani, saj še vse do danes nismo dobili odgovora na vprašanje, kakšen socialni program ima v primeru izgube delovnih mest na Rebrci.“

Schlieber je v pogorovu za Slovenski vestnik to razočaranje podkrepil: „Že septembra smo imeli prvi razgovor s predsednikom Slovenija papirja Varškom. Ta nam tedaj na ta vprašanja ni odgovoril, temveč je le rekel, da se mora šele informirati o zakonskih določilih. Obljubil pa nam je, da bomo prvi teden v oktobru prejeli natančen odgovor. Toda odtlej še vedno čakamo na kako pismo iz Ljubljane. Delavski svet je v tem času Varška že dvakrat

pismeno opozoril, toda odgovora ni.“

Predsednik obratnega sveta Schlieber zato pravi, da je tiskovna izjava upravičena: „Do 13. novembra hočemo imeti dejansko razjasnjeno, kaj se bo dogajalo z nami. Da pa bi to tudi dosegli, smo se odločili za napoved demonstrativne akcije, torej sedečo stavko pred deželno vlado.“

Kot smo zvedeli, bodo imeli predstavniki obratnega sveta, sindikata delavcev v kemični stroki ter privatnih

nameščencev 9. novembra razgovor z deželnim svetnikom Rauscherjem. Postavili bodo zahtevo, da tudi deželna vlada od Slovenija papirja zahteva razjasnitev o nadaljnjih načrtih. Seveda pa bodo hkrati tudi od deželne vlade zahtevali, da se izjasni o pomoči celotni regiji, pa tudi o tem, kako bo pomagala delavcem in nameščencem Obirja, saj je deželni glavar Haider obljubil, da bo dežela prispevala k paketu socialne pomoči!

Obir-Belegschaft fordert klare Antworten – sonst Sitzstreik!

„Die Versuche des Betriebsrates und der Gewerkschaften, Slovenija papir zu konkreten Verhandlungen über ein Sozialpaket zugunsten der betroffenen Arbeitnehmer zu bewegen, sind bisher gescheitert. Trotz diesbezüglicher positiver Erklärungen der Geschäftsführung von Obir können sich daher die Arbeitnehmer des Eindruckes nicht erwehren, daß das Unternehmen damit eine Hinhaltenpolitik verfolgt.“

Trotz der Zusicherung verantwortlicher Landespolitiker, im Falle der Beendigung der Produktion in Obir einen Betrag von S 130 Mio. als Förderung für Strukturverbesserungsmaßnahmen, insbesondere aber zur Schaffung von Ersatzarbeitsplätzen in der Region Eisenkappel-Vellach zu investieren, gibt es derzeit noch keinerlei konkrete Konzeptionen, die auch nur die Aussicht auf Ersatzarbeitsplätze signalisieren würden. Die Arbeitnehmer von Obir erachten auch dieses Faktum als ein politisches Versprechen, an dessen Einhaltung offensichtlich niemals ernsthaft gedacht wurde.“

Aufgrund dieser Fakten hat die Betriebsversammlung den einstimmigen Beschluß gefaßt, daß der Betriebsrat, die Gewerkschaften sowie die Bürgermeister von Eisenkappel-Vellach und Sittersdorf einen dringenden Appell einerseits an Slovenija papir und andererseits an das Kollegium der Kärntner Landesregierung richten, daß diese dem vorgenannten Personenkreis eine Verhandlungsmöglichkeit bis längstens Montag, den 13. November 1989 anbieten, bei welcher Gelegenheit eine konkrete Lösung der obangeführten Punkte erzielt oder zumindest angestrebt werden sollte.

Sollten aber Slovenija papir und bzw. oder die Kärntner Landesregierung keine Veranlassung sehen, in dieser äußerst schwierigen Situation für die Arbeitnehmer von Obir ernste Gesprächsbereitschaft zu zeigen, würde die Belegschaft in einen unbefristeten Sitzstreik treten.

Der Betriebsrat geht davon aus, daß die von der Betriebsversammlung beschlossene Protestmaßnahme nicht im Interesse von Slovenija papir bzw. des Landes Kärnten gelegen sein kann und erwartet im Hinblick auf eine befriedigende Lösung der schwierigen Situation eine umgehende Terminvereinbarung.

Inž. Norbert Schlieber

Slovenska gimnazija in mladina...

„Quo vadis, slovenska gimnazija“ je bilo geslo diskusijskega večera v Klubu slovenskih študentk in študentov na Dunaju, na katerem so sodelovali prof. Jože Wakounig kot zastopnik učiteljev na ZG za Slovence, mag. Jože Andolšek v imenu enega izmed dijaških domov, iz dijaških vrst Katja Prutej ter Ivan Lukan, predsednik Združenja staršev na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu.

Mag. Andolšek je v uvodu predstavil rezultate na slovenski gimnaziji izvedene ankete (4. do 8. razred – 100 dijakov), po katerih starši le do 12. oz. 13. leta močneje vplivajo na dijaka, potem pa naj bi jih nadomeščala družba. Vplivnost profesorjev pa je po rezultatih ankete bolj skromna, zaželjeno pa bi bilo, da bi se učitelji na tej srednji šoli zavedali pomembnosti svojega zgleda oz. motivacije za mladino.

Ivan Lukan je pritrdil ugotovitvi, da slovenske mladinske organizacije zelo pešajo oz. nekatere celo ugašajo in menil, da so za nerazveseljav razvoj na tem področju odgovorni vsi, ki lahko vplivajo na razvoj mladine – od staršev preko profesorjev in domov do narodnopolitičnih organizacij in mladinskih organizacij samih.

Prof. Wakounig pa je bil mnenja, da mora Zvezna gimnazija za Slovence postati „elitna gimnazija“, kajti po njegovem mnenju bodo Slovenci le tedaj dosegli takšno ravan, ki je potrebna za uveljavitev slovenske narodnostne skupnosti v koroški in vseavstrijski družbi. Nadalje je prof. Wakounig menil, da je ta šolska ustanova koroških Slovencev trenutno na razpotju in samokritično pripomnil, da učitelji na njej gotovo niso popolnoma nedolžni ob nastali situaciji med slovensko mladino.

V diskusiji je Lukan posvaril pred pojmovanjem slovenske gimnazije kot elitne šole, saj samozavesti Slovencev ni mogoče okrepiti samo z „elitno šolo“, temveč so za to pomembna tudi druga področja. Pojem „elitna šola“ pa bi slovensko gimnazijo postavil v luč, ki je nekateri starši slovenskih otrok morda ne bi sprejeli. Zato naj slovenska gimnazija v bistvu ohrani vlogo, ki jo je imela doslej v slovenski družbi na Koroškem, z dodatkom, da se prizadeva za nov motivacijski pristop do mladinskega dela tudi na narodnopolitičnem področju.

**HEUTE
IM**

Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

**SLOVENSKI
VESTNIK**

Kärntner Heimatlied: Haider bleibt seiner deutschnationalen Linie treu

„Durch die sonntägige Sendung des Landeshauptmannes im Regionalprogramm des ORF wurde klar, daß Haider das deutschnationale Hemd näher ist als medienwirksame Ablenkungsmanöver in für ihn kritischen Situationen. Die Diskussion um die slowenische Fassung des Kärntner Heimatliedes und sein Rückzieher sind ein erneuter Beweis dafür“, heißt es in einer Aussendung des Zentralverbandes slowenischer Organisationen.

Es sei bedauerlich, daß durch Haider der Kärntner Abwehrkämpferbund eine Bedeutung erlangt, die ihm nicht zustehe. Es sei nämlich die Frage zu stellen, warum der Abwehrkämpferbund, der unentwegt seine Heimatliebe herausstreicht, dies 1938, als es galt den Widerstand gegen den Nationalso-

zialismus zu organisieren, nicht getan habe.

Abschließend stellt der Zentralverband in der Presseaussendung fest, daß Haider's Gesprächspartner in dieser Sendung keine Kompetenz in Volksgruppenfragen hätten.

Angriffe des KHD zurückgewiesen

Die neuerlichen Angriffe des KHD gegen eine zweisprachige Handelsakademie in Kärnten weisen die Kärntner Grünalternativen schärfstens zurück. Für Kärnten als Zentrum der Region Alpen-Adria sei die Mehrsprachigkeit von existenzieller Bedeutung, heißt es in der Aussendung, weshalb die Grünen eine Handelsakademie auf der Basis Deutsch, Slowenisch und Italienisch fordern.

Jugendverband Sloweniens: Umwandlung in politische Partei

Der „Verband der Jugend Sloweniens (ZSMS) hat zum Abschluß seines dreitägigen Kongresses in Portorož den Beschluß gefaßt, nicht nur als gesellschaftliche Organisation weiter zubestehen, sondern auch als politische Partei bei den Wahlen im Frühjahr 1990 zu kandidieren. Die Abkürzung ZSMS wurde zwar beibehalten, jedoch mit einem neuen Inhalt („Für die Freiheit der denkenden

Welt“) erfüllt. Durch die Organisation als Partei und nicht mehr ausschließlich als Jugendverband fiel auch die Altersgrenze für Mitglieder.

Nach den letzten Meinungsumfragen würden bei den Parlamentswahlen zum jetzigen Zeitpunkt etwa 20 Prozent der Sloweninnen und Slowenen diese Partei wählen, womit ZSMS die stärkste politische Kraft in der Republik Slowenien wäre.

„Die Brücke“ mit Literatur in 3 Sprachen

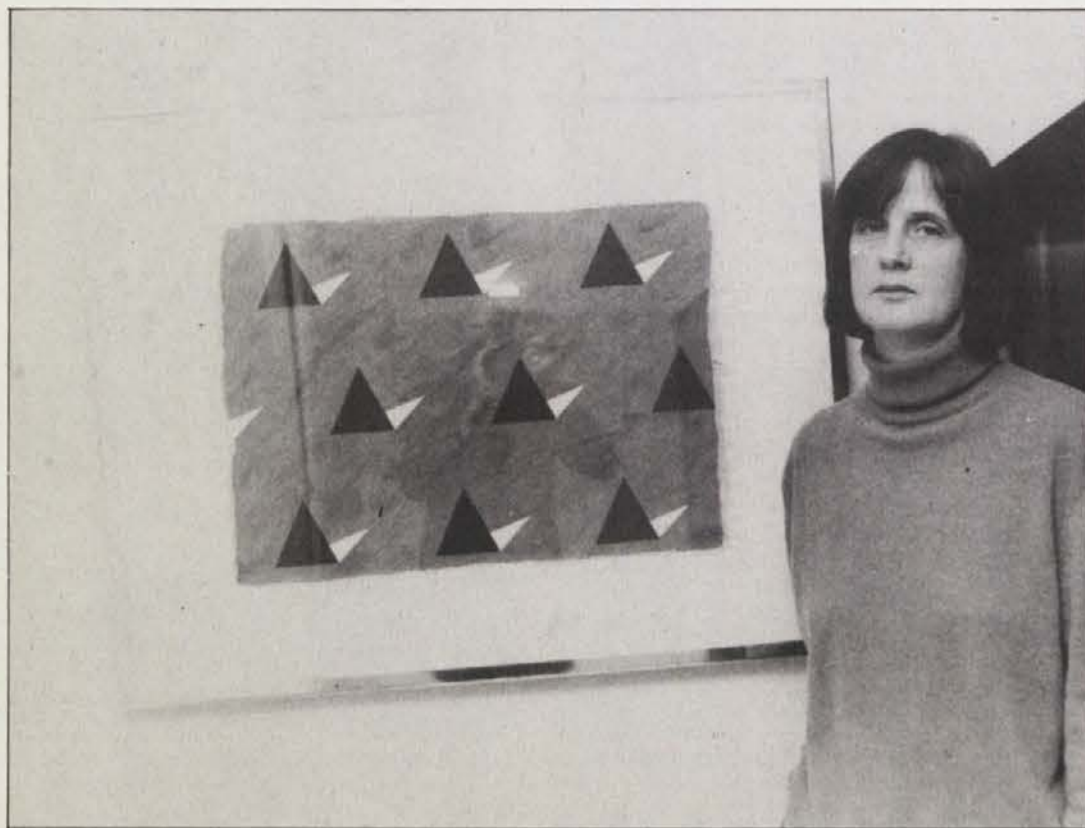
Den Gedanken der INTART, Kärntens Kunst und Kultur den Nachbarregionen, insbesondere aber auch den Kärntnerinnen und Kärntnern selbst zu präsentieren, greift „Die Brücke“ in ihrer jüngsten Ausgabe auf und spinnt ihn weiter. Die Idee einer Generationsfolge von Kunst aus Kärnten zur INTART wird in der Kärntner Kulturzeitschrift weiterverfolgt. Da werden Arbeiten von Anton Kolig solche seines Enkels Cornelius Kolig gegenübergestellt, insbesondere Koligs „Paradies“ in Vorderberg im Gailtal. Und da wird gezeigt, daß die Söhne von INTART-Gestalter Giselbert Hoke, Tomas Hoke und Armin Guerino, künstlerisch völlig eigene Wege gehen.

Über seelische Spannungen, die Tradition und Traditionalismus in Kärnten im Innersten von Peter Turrini auslösen, spricht dieser Dichter in einem Interview; Univ.-Prof. Paul Kellermann empfindet Spannungszustände in der Klagenfurter Universität und stellt Überlegun-

gen an, wie man ihnen bekommen könnte.

Neben dem Katalogteil zur INTART präsentiert „Die Brücke“ noch Steinskulpturen von Kärntner Künstlern und die beiden Maler und Objektkünstler Helmut Fian und Reimo Wukounig, letzteren durch einen Grafikdruck aus seiner Serie Vera Ikon.

Daß Malerei und Dichtung in Kärnten stets in enger Beziehung gestanden sind, beweist das Freundschaftsverhältnis zwischen dem Dichter Helmut Scharf und dem Maler Werner Berg. Als Literaturbeispiele bietet die Brücke Texte aus dem Literaturbewerb des Clubs Carinthia in Wien, bei dem Josef Winkler den Preis erhielt, sowie von Florjan Lipuš, Barbara Stromberger und dem Arzt und Maler Konrad Koller. Igor Schellander, Student und freier Mitarbeiter des „Slovenski vestnik“, ist in der neuen „Brücke“ mit einem Beitrag über das geheime Tagebuch 1938–1941 des Janko Messner („Es lebe großdeutschland! – Živela nemčija“) vertreten.

„Reagiram na okolje, v katerem živim“

„Slikarsko delo pojmem kot svojo osebno reakcijo na okolje, v katerem živim. Potem ko živim nekaj časa v določenem kraju, sem „inhilirala“ naravne in umetne strukture, ki me obdajajo, in izdelam sliko te situacije, kakor sem jo zaznala in doživela. Pri tem je vseeno, ali živim v mestu ali na podeželju, povsod sledim estetskimi pojavi, optičnim formam (refleksija luči na kovini, dim tovarne na nebu, blaten sneg na pločniku, zvok rjave in zelene barve na vigradnih poljih). Te vizualne senzacije me navdušujejo in vzpodbujajo, da skušam v svojih slikah ustvariti nekaj podobnega. To mnogovrstno življenje barv v sklopu določenih oblik, ki dajo sliki ogrodje, je vsebina mojega slikarstva.

V svojih slikah sledim dvema prvinama: emocionalno-intelektualni, barvnemu vzdušju – geometričnim

strukturam in poskušam ustvariti vsklajenost, harmonijo med njimi.

Krpe platna so prisposode zemlje-prsti, geometrične oblike oljnate barve pa človeškega delovanja. Geometrizarani predmeti v velikih gvaših – pastelih pa ponazarjajo arhitektonske oblike v vegetativnem.“

Tako akademska slikarka Zorka Loiskandl-Weiss razlaga svoje slikarske stvaritve, ki jih ta čas razstavlja v celovski galeriji Carinthia. S tem gledalcu ponuja ključ in ga spodbuja prestopiti prag nje-nega umetniškega sveta, ki je za marsikoga morda težko razumljiv. Današnja likovna umetnost pač ni samo prikazovanje lepih pokrajinskih motivov ali počob, ki jih gledalčevo oko prepozna na prvi pogled. Sporočilo sodobne umetnosti je bistveno drugačno, noče biti preposta paša za oči, temveč nosi v sebi tudi

močne vsebinske elemente, s katerimi umetnik riše svet okoli sebe. Tak svet pa obdaja nas vse, a ga preprosto ne zaznavamo.

Pokrajine oz. motivi Zorke L. Weiss so take, da jih na prvi pogled ne spoznamo. A ko prestopimo prag predsodkov in se vživimo v govorico umetnice, potem tudi spoznamo čudovite motive, ki so prej delovali kot geometrični pri tem zelo tankočutna, saj ji že sam del predmeta, polja ali liki, zdaj pa nam razkrivajo okolje, s katerim se vsak dan srečujemo. Zorka L. Weiss je poti zadostuje, da nastane kompozija, v kateri nevidne stvari postanejo vidne. Prav v tem pa se kaže veličina Zorkine umetnosti, ki tako kot Peter Handke pobira pohojeno cvetje ali pozabljene predmete, jim na platnih daje nov življenjski prostor, jih vnaša v naše vsakdanje življenje.

Naša kultura v Ljubljani

Letošnji Ostrovrharjevi dnevi, kulturni dnevi v ljubljanski občini Šiška, so posvečeni kulturnemu ustvarjanju koroških Slovencev. Spored, ki bo potekal od 13. do 23. novembra, bo ilustriral, kaj se je na Koroškem dogajalo na kulturnem področju v novejšem času. V več krajih Šiške – med drugim tudi v rojstni hiši Valentina Vodnika – bodo nastopile gledališke skupine z Brnce, iz Sel, Šentjanža in študenti iz Gradca. V Vodnikovi hiši bo razstavljal Gustav Januš, iz svojih del pa bosta brala Maja Haderlap in Jani Oswald. Otroški vrtec Slovenskega šolskega društva iz Celovca bo obiskal Andersenov vrtec v Šiški, za zaključek pa bodo kulturni delavci s Koroške spregovorili o vprašanih etnocentrizma in interetičnih odnosov med obema narodoma na Koroškem. Organizacijo tega kulturnega srečanja v Ljubljani je prevzela Slovenska prosvetna zveza v Celovcu.

Koroška ljudska pesem v svoji glasbeni in jezikovni avtentičnosti

Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze

nedelja, 19. 11. 1989, 14.30
Mladinski dom SŠD Celovec

Nastopajo pevske skupine iz Roža in Podjune

Simpozij o slovenski koroški ljudski pesmi
nedelja, 19. 11. 1989, 9.00
celovška univerza, predavalnica 1

9.00: Dr. Zmaga Kumer, etnomuzikologinja
„Slovenska ljudska pesem – del slovenske kulture“
„Das slowenische Volkslied – Bestandteil der slow. Kultur“

10.00: Mag. Bertelj Logar, glasbeni etnolog
„Podobnosti in razlike v pevskem stilu slovenske in nemške ljudske pesmi v Podjuni na osnovi gradiva s plošč in kaset, ki so ta čas v prodaji“
„Gemeinsamkeiten und Unterschiede im Singstil des deutschsprachigen und slowenischsprachigen Volksliedes im Jauntal, dargestellt an Materialien, die derzeit im Handel greifbar sind“

11.00: Susanne Lach, študentka narodopisja
„Politično jedro koroške ljudske pesmi“
„Der politische Gehalt des Kärntner Volksliedes“

500.000 obiskovalcev v „malem svetu“

CELOVEC. – Letošnja enaintrideseta sezona je bila dejansko rekordna. Vodstvo Minimundusa, torej malega sveta ob Vrbskem jezeru, sporoča, da so letos naštel 523.158 obiskovalcev, kar je kar 70.000 več kot leto poprej. Iz statistike Minimundusa tudi sledi, da so bili obiskovalci kar iz 42 držav, največ pa seveda iz Avstrije. Od slednjih jih je največ

prišlo s Štajerske, Koroške, Nižje in Zgornje Avstrije.

V letošnji sezoni pa je Minimundus zabeležil tudi jubilejnega obiskovalca: ženska iz zgornje Koroške je bila desetmilijonta obiskovalka. Za naslednje leto pa „mali svet“ pripravlja spet nove atrakcije, med njimi Petrovo stolnico iz Rima in vojaško akademijo iz Wiener Neustadta.

Nova iniciativa

Na nacionalni praznik je šestnajst ljudi iz okolice Žitare vasi v starosti med petimi in petinšestdesetimi leti dokazalo svojo športno sposobnost na prav poseben način. Izkazali se niso pri kakem „fit-teku“ ne na kakem pohodu, temveč s čiščenjem, ki je – kot bo to vedela vsaka gospodinja – lahko tudi zelo naporno in utrudljivo.

Kulturni dom v Žitari vasi že tri desetletja „spi spanje pravičnega“. In prav zato si je skupina zastavila cilj, da ga spet obudi k življenju. Iz njega naj nastane dvojezično kulturno središče. Da pa bi kulturni dom postal res kulturen, je bila potrebna čistilna akcija, s katero so člani iniciative odstranili prah, pajčevine in druge smeti.

Po petih urah intenzivnega dela so dom začasno spet zaprli. Po sanaciji bo stavba, ki leži sredi Žitare vasi, služila kot kulturni, komunikacijski in izobraževalni center vsem tistim, ki bodo kljub zaostrenim mejam v manjšinski politiki pripravljene skupaj razpravljati, se učiti drug od drugega in skupno prispevati k življenjski kvaliteti v socialnoekonomsko zastopani regiji.

Po desetletjih zapostavljanja in nezaupanja nova pot ne bo lahka, toda prvi korak je storjen...
R. M.

Akcija zbiranja strupenih odpadkov

CELOVEC. – Končno se tudi na Koroškem utrjuje zavest o pomembnosti posebnega ravnanja s strupenimi in drugimi odpadki, ki ogrožajo okolje. Zato je deželna uprava napovedala posebno zbiralno akcijo, ki jo bo izvedla po vseh koroških občinah. 1. decembra lahko oddate problematične odpadke na posebnih zbiralnih mestih v Celovcu in Beljaku.

Zemljiška knjiga v kompjutru

VELIKOVEC. – Zdaj so v kompjuter vnesli tudi zemljiško knjigo sodnega okraja Velikovec. Tako je možen hitrejši vpogled v podatke, v začetnem času pa so vsem lastnikom zemljišč na voljo brezplačni iztisi, tako da lahko preverijo pravilnost vnesenih podatkov.

Upoštevanje...

PODKLOŠTER. – Občina Podklošter še vedno ni pripravljena kloniti „velikemu sosedu“, mestu Beljak. Gre seveda za morebitne skupne olimpijske igre ob tromeji med Slovenijo, Furlanijo-Juljsko krajino in Koroško. Prav v zadnjih tednih se je namreč razvedelo, da nekateri člani Mednarodnega olimpijskega komiteja le ne zavračajo ideje iger treh dežel. Ker pa je doslej na koroški strani govor samo o Beljaku, podkloštrski odborniki zahtevajo, da mora biti vedno omenjena tudi njihova občina. Še posebej zdaj, ko bodo ob tromeji namestili snežne topove, ki bodo delovali na električni pogon...

Pri žrebanju dobitnikov sta sodelovala tudi Joza Habernik in Mihi Antonič.

Sliki: Mohar

Teden varčevanja: slovenske banke so zelo priljubljene

Teden oziroma svetovni dan varčevanja sta za vse bančne ustanove pomembna datuma: v teh dneh je še posebej opazno, kako priljubljena je posamezna ustanova. Sodeč po letošnjem odzivu bi sodili, da so se slovenske posojilnice in zveza uveljavile. Opaziti je bilo namreč precejšen porast hranilnega kapitala v teh bančnih ustanovah. Toda, pravijo odgovorni pri Zvezi slovenskih

zadrug, še bolj razveseljivo pa je, da so se hranilne vloge v letošnjem letu nasploh znatno povečale.

Posojilnice in zveza pa so se letos še prav posebej posvetile mladini. V nagradnem žrebanju je sodelovalo kar 320 mladih, ki so poslali svoje „kupone“ z vseh koncev dežele, posebno razveseljiv pa je bil tudi dober odmev s trgovskih akademij v Celovcu in Velikovcu. Pri žrebanju

prejemnikov nagrad je predsednik ZSZ Mihi Antonič še posebej izpostavil, da je zveza svoj cilj dosegla: „Kaže, da smo na prav poti, saj bi radi mladino vzgajali tudi k varčevanju, hkrati pa ji utrjevali zavest, da je gospodarstvo osnova za vsakršno drugo delovanje. Na slovenski gimnaziji pa so izžrebali tudi dobitnike natečaja, ki ga je ZSZ objavila v obeh slovenskih tednikih.“

Dobitniki žrebanja Zveze-Bank in Posojilnic-Bank

- a) skupina šolarjev:**
1. nagrada, 5000 šil.:
 Ulrike Hallegger (Šentpeter)
2. nagrada, 3000 šil.:
 Robert Sturm
 (ZG za Slovence)
3. nagrada, 2000 šil.:
 Maria Tschertou
 (ZG za Slovence)
4. nagrada, 1000 šil.:
 Maria Pernull (Šentpeter)
 Viktorija Podgoršek
 (Šentrupert)
 Sabine Pušnik (Velikovec)
 Monika Zelodec (Šentpeter)
 Horst Hanschur (Velikovec)
5. nagrada, 500 šil.:
 Elisabeth Fischer (Velikovec)
 Martina Schellander
 (Šentpeter)

- b) SV, naš tednik, periodike:**
1. nagrada, 1000 šil.:
 Toni Ibounig, Šmarjeta
 Janez Certov, Selesrednji Kot
 Brigita Weber, Želuč
2. nagrada, 500 šil.:
 Zora Kristof, Šmihel
 Evelin Sodja, Dunaj

Posebna privlačnost: ZSZ je povabila Andreja Šifrarja

Navdušenje...

DOBRLA VAS. – V tednu varčevanja so imeli možnost ogleda novih prostorov Posojilnice-Bank Podjuna tudi vsi tisti, ki se uradne otvoritve niso mogli udeležiti. Zadovoljstvo strank in poslovnih partnerjev nad izboljšanim poslovanjem posojilnice je bilo veliko, pravitako pa so se tudi pohvalno izrazili o delu inž. Gitke Zdovec, ki je izdelala načrt za notranjo preureditev banke.

Rešitev nagradnega žrebanja ZSZ

I. Član Posojilnice-Bank se lahko udeleži običnega zbora; II. Leta 1972 je bila ustanovljena Posojilnica-Bank Šentjakob; III. Blagovna zadruga v Sinči vasi je stara 90 let; IV. Slovensko združenstvo na Koroškem združuje 9 samostojnih Posojilnic-Bank in V. 8 samostojnih zadrug; VI. Reklamni znak ZSZ predstavlja stiliziran koroški knežji kamen; VII. Varčevalci imajo naloženih 1,5 milijarde šilingov; VIII. ZSZ in posojilnice opravljajo vse bančne posle; IX. S hranilnimi knjižicami ZSZ in Posojilnic-Bank lahko dvigujete denar po vsej Avstriji; X. s čekovno karto pa poleg v Avstriji tudi v ZRN in Italiji; XI. Delnice predstavljajo solastništvo pri delniški družbi; XII. Valute so inozemski denar v gotovini; XIII. Inflacija je, če se vrednost domačega denarja zmanjšuje; XIV. Najugodnejši je kredit z obrestovanjem 10% z letnim obračunavanjem obresti; XV. Avstrijske banke upravljajo s hranilnimi vlogami v višini 1000 milijard šilingov.

Vabilo na

redni občni zbor

POSOJILNICE-BANK PODJUNA, reg. zadruga z o.j.

ki bo v nedeljo, dne 12. novembra 1989
 ob 9.30 uri v Kulturnem domu,
 Pliberška cesta 6, v Dobrli vasi.

Vsi člani vabljeni!

Slovo od Poldeta Cvelfa

tihega in skromnega pokojnika Leopolda Cvelfa.

Čeprav smo vsi videli, da je bil pokojni že dalj časa težko bolan, nas je njegova smrt globoko pretresla in šele zdaj smo se zavedli, da je legel v grob človek redkih besed, a velikih dejanj.

Rodil se je v znani Božicevi družini v Nonči vasi, katere predhodniki so prišli k nam s Krasa in se tu odomacili. Kakor je trd Kras, tako so trdi tudi ljudje iz tega kraja, vendar pa dobri, zavedni, ponosni in delavni. Tudi mladi Polde je ob skrbni vzgoji matere in očeta postal zaveden in značajan po srcu in prav zaradi tega je za seboj zapustil globoke sledi svojega dela in značaja.

Kljub trdotam in delu na kmetiji so starši dali mladega Poldeta na učiteljske, da bi s svojo izobrazbo vzgajal in usmerjal mladi rod v poštene in zavedne sodelavce. Z vsem srcem se je posvetil svojemu poklicu in bil med učenci kakor tudi starši, kjerkoli je služboval, spoštovan in priljubljen. Tudi ko je postal ravnatelj glavne šole v Železni Kapli, je na mah osvojil svoje učiteljske kolege, mladino in prebivalstvo in ostal še naprej skromen in delaven, čeprav je opravljal odgovorno delo ravnatelja.

Le malokdaj je odmev in sočustvovanje ljudi ob kaki smrti takšno kot je bilo ob novici in spominu na smrt učitelja, športnika, pevsca, lovca,

Razdajal se ni samo šoli in poklicu, temveč tudi drugim. Tako je tudi vneto prepeval v mešanem zboru Podjuna, v cerkvenem in lovskem zboru. Ker je bil velik športnik, je prevzel vodstvo Športnega društva Pliberk in vzgajal ter navduševal druge za to plemenito panogo.

Pokojni je vso težo dela prenašal tiho in svoji ženi in otrokom posvečal veliko skrb. Ni tarnal tudi, ko so njegovo družino prizadeli strašni udarci, ko mu je pred štirimi leti umrla hčerka Martina, pred dvema letoma pa žena Milka. Postal je le še bolj redkobeseden. Vse te hude udarce je znal vdano prenašati, čeprav se je v njem razraščala neozdravljiva bolezen. Do konca je upal, da bo premagal vse hudo.

Kot prijatelj narave in lovca je rad zahajal v naravo, jo občudoval in ljubil. Ob tistem gozdu in naravi si je vedno spet nabiral novih moči tudi za svoje ogroženo zdravje. Ljubil je divjad in zato je le redko segel po puški.

Prav zaradi vseh teh njegovih vrlin, značaja in poznanstva se je na njegovem domu zbrala velika množica ljudi, da ga tiho pospremi na njegovi zadnji poti, mu izkaže čast in mu poreče: Hvala, dobri Polde, za vse storjeno in za tvojo veličino človeka. Prišli so njegovi stanovski kolegi, prijatelji, znanci in pevci, pri katerih je nekoč sam prepeval in mu zapeli v zadnji pozdrav.

Prišli pa so tudi lovci iz vseh krajev in turobno je zatrobil lovski rog, ki je naznanil da lovec lega v grob.

Naj se spočije v domači zemlji. Ostal nam bo zgled in v spominu. Hudo prizadetim svojcem izražamo naše iskreno sožalje.

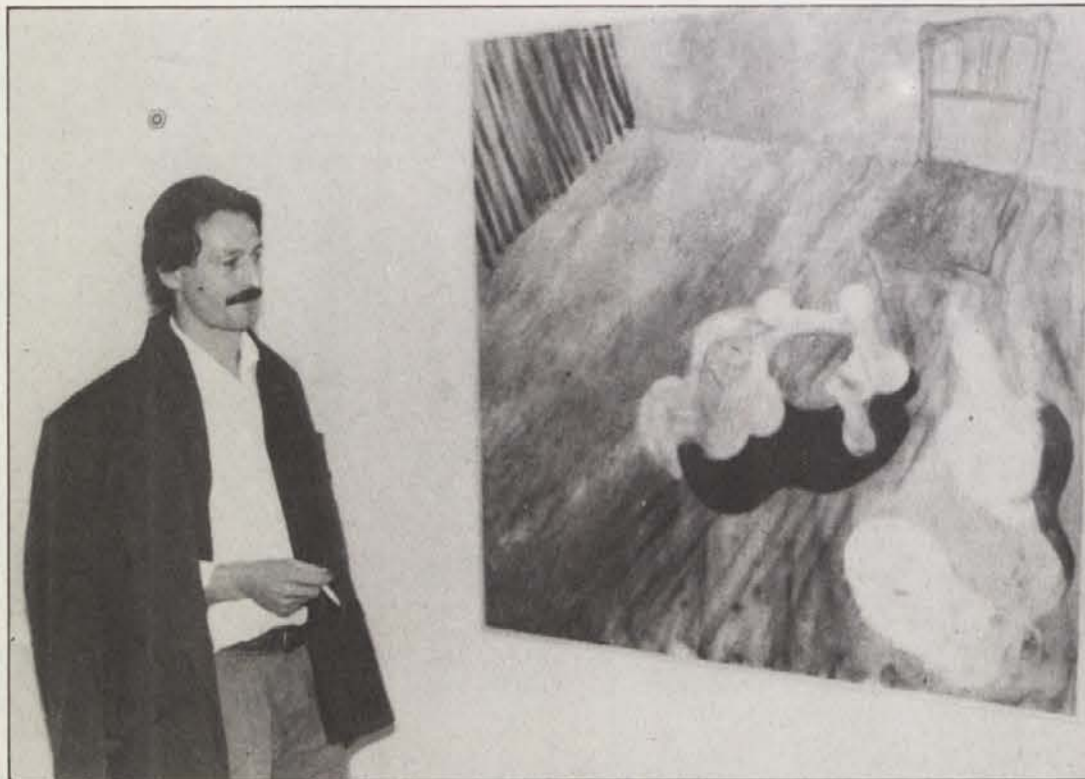
ikej

Za fotografijo

Na IV. mednarodnem simpoziju o fotografiji, ki sta ga od 27. do 29. oktobra 1989 v Novem mestu pripravili ZKOS in novomeška Fotogalerija, so nam tuji in domači strokovnjaki potrdili, da je

slovenska fotografija tudi danes enakovredna tokovom v svetu.

Ob spremembah, ki se pripravljajo v zvezi s slovenskimi muzeji, opozarjamo vse odgovorne posameznike, institucije in družbenopolitične organizacije, naj fotografijo obravnavajo enakovredno.

Slikar Jože Boschitz pred svojim delom „Kanada ali zadnji izhod“

Senca mesa – ob razstavi J. Boschitza

Prejšnji teden so v Galeriji Rožek v Rožeku odprli razstavo Jožeta Boschitza, s katero se slikar predstavlja koroški publiki v novi podobi. Boschitz je doslej veljal predvsem za ikonografa narodne mitologije in nekakšnih ustaljenih ali dozdevnih kulturno-duhovnih vrednost, ki jih je demitiziral in razkrival njihovo krvočnost, obenem pa jim z novo obliko vlival novo programatiko. In ko sedaj prehaja iz meddobja figuralnega slikanja v klasično, široko zajeto slikanje z oljem, se mu na novo stavljajo vprašanja snovi, eksistence, umetnosti in to v na videz nedefiniranih, nezgodovinskih prostorih.

Filozofija, ki sestavlja razstavo, je filozofija poraza – poraza ustaljenih, utečenih vrednot in idej o determiniranosti človeka. Od „Odenkov kože“, ki jih ovrže, vodi pot

naravnost v nasilje – „Ultramarin Violence“ in skozi metamorfoze človeške figure v brezobličnost (vse risbe so poimenovane z „Brez naslova“) – do kumulacije razdora. „Rojstvo strasti“ deluje kot neznanska obljuba, ki v sebi združuje oba ekstremna pola – življenjsko slast in razdejajenje. Vse pa se steka na mrtvi obali, kot bi temu rekel Heiner Müller. Tam ležijo kosi argonavtovih prsi, razdrapano truplo starega mitskega bojnika, ki podleže zakonom ranljivega telesa in smrti. Kar preostane od pohlepa po obvladovanju sveta in samega sebe, so štrclji groze, gmota snovi, iz katere naj bi bil sestavljen človeški tvor. Jože Boschitz nekoliko nervozno, neučakano in panično zaznava meje človeka, njegove obrise, sence – sence kot resničnost – kot rezultat človeške nezmož-

nosti. Razstava se konča z morda oblikovno najbolj sproščeno sliko „Kanada ali zadnji izhod“, ob kateri so se ustavljali/e prav vsi/e obiskovalci/ke razstave, saj nakazuje med drugim tudi slikarjevo bolj utrjeno zaupanje v osvobodilno moč oblike.

Boschitzevi zadnji motivi zbuja asociacije na motive Francisa Bacona, ki je slikal človeka kot gmoto mesa, obupa in groze ob vsem nesmiselnem nasilju sveta. Boschitz v svojih zadnjih slikah skuša seči dalje, do sence mesa, do kosti in ogrodja, a s tem se njegova tematika šele začinja. „Kunst ist Heraus-treten aus der Totschläger-reihe“ je menil Kafka in sodobna umetnost bo morala to resnico nanovo preizkusiti. Razstava je odprta še do 19. novembra in sicer od petkih, sobotah in nedeljah od 15. od 18. ure.

Ivan Dolenc

Za dolar človečnosti

„Greva?“ je naposled vprašal Dušan.

„Pa greva,“ sem mu pritrdil in pomahal Indijancu v slovo.

Pot do Dušanovega doma ni bila dolga. Pravzaprav je samo enkrat obrnil avto na široki stranski cesti, kjer so stale prve hišice, in bila sva na njegovem naslovu. Ti pri-rijski domovi so bili vsi enaki: štiri lesene stene in streha nad njimi. Dušanova hiša se je razločevala od drugih po tem, da ni stala na kamenju. „Izkopal sem majhno klet, da lahko hodimo tja na stranišče, namesto na plano,“ mi je pojasnil, ko sva že stala pred vrati.

Pozdravila naju je mlada

žena, kateri verjetno še ni bilo dvajset let. Na rokah je držala dojenčka. Imela je res svetle lase. Oči so imele barvo njenih rumenkasto obarvanih lic. Bila je vesela, da je Dušan staknil rokaja iz svoje rojstne domovine. Govorila je lepo srednješolsko angleščino.

„Hi!“
Prisrčno mi je stisnila roko. Prav po evropsko.

„To je pa Mary,“ je rekla in pokazala s prstom na dekletce v svojem naročju. „Šest mesecev bo stara ta teden.“

Vstopila sva v hišo. Za vrati so kratke stopnice vodile v klet. V majčkeni kuhinji ob

stranski steni je stala peč s hladilnikom. Ostali prostor je bil razdeljen s tanko leseno steno na dva dela. V enem je bila spalnica za zakonski par, v drugem soba za otroka. Jedilna miza je stala s štirimi stoli tam, kjer se je pregraja med obema prostoroma spajala.

„To sem si kupil z naplačilom sto dolarjev,“ se je zasmel Dušan. „Na svojem smo in daleč smo od mestne puščobe. Tukaj bosta otroka imela poleti sveži zrak, ki diši po pokošeni travi.“

„Johnny, naš fant, je pri stari mami v mestu,“ je povedala Janet in prinesla zame stol.

„Hočeš vedeti še za drugi razlog, da sem tukaj?“ je zagonetno vprašal Dušan.

„Kar zaupaj mi ga,“ sem brž odgovoril.

„Stari ljudje pravijo, da leži Oak Lake na vrhu petrolejskega polja. Če bodo začeli vrtati tudi pri nas in če kaj najdejo,“ se je namuznil Dušan, „namestim črpalko kar pred hišo, sam pa se z Janet še isti dan odpeljem v svoj Beo-

grad. Petrolejske dolarje mi lahko pošiljajo kar tja!“

„Želim vama vso srečo!“
„Pri dveh hišah že vrtajo,“ je pripomnila mlada mati.

„Petroleja je vse polno pod to prerijo,“ je hitel dalje Dušan. „Malo dalje na zahodu jih je že mnogo obogatelo takole čez noč.“

„To bi bilo res nekaj.“
„Saj – kdo bi pa rad večno delal za druge?“

„Kapitalist boš!“
„Toda z naslovom v Jugoslaviji!“

Vsi trije smo se zasmeli. „Zdaj bomo pa nekaj pojedli,“ je naznanil Dušan in odšel iz hiše k svojemu avtu. Vrnil se je z veliko papirnato vrečo špicerije. Na mizo je postavil več konzerv in nekaj sveže zelenjave.

„Upam, da si se že privadil kanadski hrani,“ mi je rekel v srbohrvaščini. „Moja žena ne pripravlja drugega kot pogrete konzerve. Po naše še ne zna kuhati. Kadar si zaželim kaj domačega, jugoslovanskega, se sam postavim k peči.“

„Sem že vsega navajan.“

„Meni se zelo toži po evropskem kruhu in evropski klobasi. Že leto dni nisem bil v Winnipegu. Kaj bi dal za našo domačo šunkarico ali pa za sremsko!“

Janet je položila bebico v voziček in odšla k peči. Medtem me je Dušan popeljal k nizki omarici ob zakonski postelji in potegnil iz nje šop papirjev.

„Poglej, vse to sem že napisal,“ mi je rekel. Gledal sem v liste, ki so bili povezani z gumico. „Vse je tu: moj odhod iz Beograda, moja pot do Trsta in v Kanado, moj prihod na pri-rijsko ravnico... Opisal sem vsako delo, ki sem ga opravljal, vsako svojo misel, ki me je mučila v prvih letih velike samote...“ Zadnje besede mi je skorajda zašepetal.

„Strašno domotožje imam... Veš, napisal sem tudi zgodbo o Indijanki iz rodu Ojibwe.“

(dalje prihodnjič)

	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV LJUBLJANA	TE DNI NA TELEVIZIJI
TO 7.11.	9.05 Sinha Moca; 10.30 Tomahawk – vstaja Siouxov; 14.15 Cesaričin sel; 14.40 Angel na zemlji; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 Na osi; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Dežela dolin; 21.07 Dallas; 21.50 Pogledi s strani; 22.00 Tatovom ni lahko; 23.20 Mike Hammer; 0.10 Aktualno.	16.50 Leksikon umetnikov; 17.30 Orientacija; 18.00 Sinha Moca; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Hopala; 21.07 Zunanjepolitični report; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Šport; 22.40 Klub 2; Poročila.	10.10 Šolska tv; Zgodbe iz rastlinskega življenja; Zavojevanje kopnega; 10.40 Pamet je boljše kot žamet; 15.30 Angleščina; 15.55 Žarišče; 16.30 Dnevnik; 16.50 Šolska tv; 17.45 Spored za otroke: Lonček kuhaj; Pogledi; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Pravila zakonskega življenja; 21.00 Dinar; 21.45 Dnevnik.	 <p>Tatovi nimajo lahkega posla Torek, 7. 11. 1989, TV A1, 22.00 – Cosimo je med prestajanjem triletne kazni v zaporu svoj načrt, preko praznega stanovanja vdreti v neko pisarno in tam izropati trezor, zaupal prijatelju, boksarju Pepeju, ki se odloči po Cosimovi izpustitvi načrt uresničiti. Kaj vse ob tem doživita, je nadvse smešno, zato se gledalcem obeta prijetna zabava. V glavnih vlogah nastopata Vittorio Gassman in Marcello Mastroianni.</p> <p>Ženska z imenom Laura Sreda, 8. 11. 1989, TV A1, 21.15 – Najnovejši roman pisateljice Laure Lasing je bil velika uspešnica. Ker njeni bralci prihajajo pretežno iz vrst povprečne ameriške družine, Laura upošteva nasvet svojega založnika: za teden dni se preseli k neki družini, da spozna resnične probleme in težave svojih bralcev. Film so posneli leta 1987 v ZDA. V vlogi pisateljice Laure nastopa znana igralka Katarina Hapburn, v nadaljnjih vlogah pa Karen Austin, Brenda Forbes in drugi. Film je z režiral George Schaefer.</p>
SR 8.11.	9.05 Sinha Moca; 10.30 Tatovom je težko; 14.15 Cesaričin sel; 14.40 Angel na zemlji; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 Na osi; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Drombuschevi; 21.15 Dama z imenom Laura; 22.50 Pogledi s strani; 23.00 Castaway – otok; 0.50 Poročila.	Leksikon umetnikov; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Čudovita leta, v 23 nadaljevanjih; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Argumenti; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Šport; 22.40 Govor mričev; 23.30 Disputationes; 0.30 Aktualno.	10.10 Večje naravne in druge nesreče v Jugoslaviji 88; 10.50 Osmi dan; 11.30 Eppur si Muove; 15.55 Žarišče; 16.30 Dnevnik; 16.50 Mozaik; 18.15 Spored za otroke: Vera Albrecht: Babica in trije vnučki; B. A. Novak: Mala in velika luna; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Harryjeva igra; 22.25 Dnevnik; 22.40 Svet poroča.	
ČE 9.11.	9.30 Dežela in ljudje; 10.30 Argumenti; 14.20 Cesaričin sel; 14.45 Angel na zemlji; 15.30 Otroški spored; 18.00 Mi; 18.30 Weichertovi iz soseske, v 13 nadaljevanjih; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Šport; 20.15 Velika možnost; 21.45 Pogledi s strani; 22.00 Žandarjevo poročilo; 23.00 Pridi, ostani pri meni; 0.25 Aktualno.	17.05 Leksikon umetnikov; Tedaj; 17.15 Fotosteps – sledovi preteklosti, v 9 nadaljevanjih; 18.00 Čudovita leta; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Notranjepolitični report; 21.05 Kaos – štajerska jesen; 22.00 Čas v sliki; 22.25 Klub 2; Poročila.	10.10 Šolska tv: Slovar arhitekture; Uporabna umetnost; 15.55 Žarišče; 16.30 Dnevnik; 16.50 Šolska tv; 18.25 Spored za otroke: Ciciban, dober dan; 18.40 Najlepše pravljice sveta: Korontin; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 E. Reitz: Domovina; 21.40 Tednik; 22.30 Dnevnik; 22.45 „Komedijska na slovenskem odru“; Scapinove zvijače.	
RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE 18.10–19.00 Torek, 7. 11. Partnerski magazin Sreda, 8. 11. Glasbena sreda Večerna 21–22: Pomen narodnih skupnosti v prostoru Alpe-Jadran (diskusija) Četrtek, 9. 11. Rož–Podjuna–Zilja		„Za boljše sožitje med obema narodoma“ Ponedeljek, 13. 11. 1989: Anton Janežič je bil sredi prejšnjega stoletja prvi, ki se je kot publicist na Koroškem zavzemal za boljše sožitje med obema narodoma na Koroškem. Predvsem se je trudil, da bi v svoji esejistiki Nemcem v deželi približal slovenski rod na Zilji, v Rožu in v Podjuni. Njemu v spomin in za zgled v današnjih dneh sta Krščanska kulturna zveza in Narodni svet koroških Slovencev uvedla „Einspielerjevo nagrado“. Prvo sta leta 1988 prejela Ernst Waldstein in Valentin Inzko, ki se v cerkvenem svetu že leta prizadevata za normalizacijo odnosov med večino in manjšino. Letos bo nagrado prejel bivši rektor celovške univerze, univerzitetni profesor dr. Günther Hödl, ki je predvsem kot predsednik Avstrijske rektorske konference vplival, da so znanstveniki nepristransko analizirali narodnostne skupnosti v Avstriji. Podelitev nagrade bo 12. novembra ob 19. uri v Goršetovi galeriji v Svečah. V drugem delu sporeda, v ponedeljek, 13. novembra, boste lahko poslušali reportažo o slavnostni podelitvi Einspielerjeve nagrade.		

Datum	Kraj	PRIREĐITVE	Prireditelj
Torek 7. 11. 20.00	Dom sindikatov (ÖGB-Haus), Celovec	DALMACIJA – gost na Koroškem nastopa: folklorni ansambel „JEDINSTVO“ iz Splita	SPZ, KKZ, Avstr.-jug. društvo
Torek 7. 11. 11.00	Velika galerija v Mestni hiši, Celovec	Srečanje z Janezom Repanškom	Avstrijsko-jugosl. društvo
Sreda 8. 11. 9.-18.00	Dom prosvete, Tinje	Tečaj za spretno roke ornamentika z vozli	Sodalitas
Četrtek 9. 11. 20.00	pri Joklnu, Celovec	TOF in RIFLE politični, satirični kabaret iz Ljubljane; Tone Fornezzini Janez Hočevar kritizirata in politizirata	Kulturno društvo
Petek 10. 11. 19.30	Slomškov dom, Celovec	Kmečke hiše v Karavankah predavata dr. Tone Cevc in inž. arh. Ignac Primožič	
Sobota 11. 11. 20.00	glavna šola Pliberk	Jubilejni koncert MePZ „Podjuna-Pliberk“ sodelujejo: MoPZ „Foltej Hartman“, MoPZ „Kralj Matjaž“, Mlada Podjuna, MePZ „Podjuna-Pliberk“	
Sobota 11. 11. 19.30	farna cerkev Šentprimož	SCHUBERTOVA MAŠA v G – Izvajajo: MePZ Danica, orkester Slov. filharmonije in pevski solisti	Fara Šentprimož in SPD „Danica“
Sobota 11. 11. 20.00	pri Mežnarju v Kotmari vasi	LETNI ZBOR SPD Gorjanci Poročila odbornikov, diskusija in ogled video-posnetkov delovanja SPD Gorjanci	SPD Gorjanci
Nedelja 12. 11. 10.00	farna cerkev v Šentjakobu	SCHUBERTOVA MAŠA v G – Izvajajo: MePZ SPD Danica, orkester slov. filharmonije in pevski solisti	Katoliška prosveta in SPD „Rož“
Nedelja 12. 11. 7.30	Furlanija	IZLET v Furlanijo Srečanje z dr. H. Kitzmüllerjem , Prijave do 20. 10.	Club tre popoli
Nedelja 12. 11. 19.00	galerija Gorše, Sveče	PODELITEV EINSPIELERJEVE NAGRADE nagrado bo prejel univ. prof. dr. Günther Hödl	KKZ in NSKS
Sreda 15. 11. 19.30	Dom prosvete, Tinje	MANJŠINSKA POLITIKA V AVSTRIJI V PREOBRATU? predavata: dr. Hubert Frasnelli in Karel Smolle, diskusijo vodi: dv. sv. dr. Pavel Apovnik.	Sodalitas
Četrtek 16. 11. 19.30	Dom glasbe, Celovec	KONCERT MoPZ „Lira“ iz Kamnika	MePZ Gallus, SKD, KKZ
Sobota 18. 11. 19.00	Kult. dom, Radiše	OBČNI ZBOR SPD Radiše	SPD Radiše

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 3. 11. 1989			
	dobite (šil.)	plačate (šil.)	
za 1 ameriški dolar	\$ 12,70	13,30	
za 1 angleški funt	£ 19,80	21,00	
za 100 franc. frankov	f 203,00	213,00	
za 100 ital. lir	Lit 0,94	0,99	
za 100 dinarjev	DIN 0,01	0,03	
za 100 švic. frankov	sfr 791,00	811,00	
za 100 holand. guldnov	Hfl 614,50	630,50	
za 100 nemških mark	DM 694,70	711,70	

Posredujeta: Posojilnica-Bank Zveza-Bank, Celovec

LOTTO		TOTO	
2	3	7	24
29	38	(14)	112
221	121	XX2	
Joker:	096319	b.j.	Stava: 5:2, 2:1, 1:2, 1:3, b.j.

RAZSTAVE

Celovec
Kulturna taberna Pri Joklnu – Tone Fornezzini. Obrazi z vseh meridianov. – Velika galerija (Theaterplatz) – Janez Repanšek, kipar. Ogled do 11. novembra 1989. – Galerija Carinthia Razstava Zorke L.-Weiss – slike, (do 30. novembra). – Galerija 61 – (Bahnhofstr. 24), Janez Bernik, dela 1988/89. Ogled do 30. novembra. – Dom umetnikov Hormage á Sepp Schmörlzer, umetnost nakita. Ogled do 25. novembra.

Tinje
– Galerija Tinje (do 17. novembra) Razstava del slikarskega tedna v Svečah.

Rožek
– Galerija Rožek – Jože Boschitz, oljnathe slike, risbe in plastike – (do 19. novembra).

Ljubljana
– Galerija Feniks – Drago Druškovič, razstava slik.

Grad Žirovnica pri Sinči vasi – Werner Berg, oljnathe slike, risbe, rezorezi. Do 16. decembra.

SLOVENSKI VESTNIK
2x tedensko

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straže 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straže 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax (0 463) 51 43 00-71, telex 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 200.000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov, za Jugoslavijo 10.000.000 dinarjev.

Primorsko dramsko gledališče

Torek, 7. november 1989, Hep van Delft Hura soncu in dežju v mali dvorani Kultur-nega doma v Novi Gorici ob 9. uri za OŠ Solkan

Sreda, 8. november 1989, Hep van Delft Hura soncu in dežju v mali dvorani Kultur-nega doma v Novi Gorici ob 9. uri za OŠ Solkan

Četrtek, 9. november 1989, Danje Zajc Voranc v Solkanu ob 20. uri za red S-četrtek-A in izven.

Ponoven poraz

Šahistom drugega moštva Slovenske športne zveze/Cartrans v letošnji prvenstveni sezoni ne gre. V nedeljo je ekipa že tretjič – četudi tesno – izgubila, tokrat proti šahistom iz Eitwega v Labotski dolini z 3,5:4,5 in se spet znašla v zadnji tretjini lestvice.

Edini dve zmagi sta dosegla Rupert Reichmann in Robert Hedenik, odlično pa je igral Herbert Rulitz na prvi deski, ki je za 200 Elo-točk močnejšega nasprotnika pritiskal na rob poraza. Le z veliko

izkušnostjo mu je po šesturnem boju le še uspel neodločen rezultat.

SŠZ/Cartrans/Posojilnica Celovec II – SV Eitweg I 3,5:4,5; **Herbert Rulitz H.** Gaugg remi, mag. Mirko Laußegger – H. Weber 0:1, **Rupert Reichmann** – Leopold 1:0, **mag. Peter Waldhauser** – Hoerberl remi, Ivan Lukan – Hinteregger 0:1, **Antonija Einspieler** – F. Uegg remi, **Robert Hedenik** – E. Gutschi 1:0, Aleksander Lukan – E. Kogler 0:1.

Mladi igralec Herbert Rulitz je odigral odlično partijo.

Spodletelo jim je

Šahistom SŠK Obir I je tokrat spodletelo: celovškemu klubu ASK/KSV so morali kloniti s 3,5 : 4,5 – treba pa je pripomniti, da so imeli skoraj vsi nasprotnikovi igralci višje število točk kot igralci Obirja. Točke so osvojili Jokovič in J. Ramaš (po 1), Kristijan Wolte, Pasterk in Hanschou pa po pol. Zdaj Obirčani želijo gladko zmagati proti Wölfnitzu (19. 11), potem pa se bodo že pripravljali na slovenski derbi s SŠZ.

Čprav so Bilčovšani v zadnjih kolih poskrbeli za kar nekaj presenečenj, jim kljub temu za derbi z Vetrinjem nihče ni vnaprej pripisoval vloge favoritov. Že prevečkrat so namreč celo na domačem igrišču izgubili proti temu tekmeču. Toda igral-

Bilčovs uresničil cilj

ci Bilčovsa so postali samozavestni ob doseženi točki v jesenskem delu in si tudi za tokrat postavili za cilj vsaj eno točko.

In res se je v Potoku predvsem v prvem polčasu razvila dobra tekma, v kateri so bili Bilčovšani spretni, pa tudi za

kak delček sekunde hitrejši pri žogi. Posledica: Bilčovs je ob polčasu vodil z 2 : 1. Toda v drugem polčasu so bili gostje nekoliko bolj zbrani in so izenačili. Toda zadovoljstvo v Potoku je bilo vseeno veliko: Bilčovs je osvojil pomembno točko in na lestvici zaseda

mesto še pred Vetrinčani, ki so pred začetkom prvenstva spadali celo v krog favoritov za prvaka.

Nekoliko se je opomogla tudi Dobrla vas, ki je v zadnjih kolih spet začela zbirati točke: tokrat je igrala neodločeno (1:1) proti celovškemu ASV.

Tokrat F. Sadjak

Kaj bi SAK počel brez Sadjakov? Vedno spet se namreč najde eden izmed trojice Franci-Lojze-Franci, ki ga reši grozeča poraza. Tokrat se je izkazal zunanji branilec Franci, ki je v tekmi v Šentvidu prav v zadnji minuti izenačil in tako slovenski

Franci Sadjak (SAK)

ekipi ohranil možnosti za naslov prvaka.

V prvem polčasu so v Šentvidu prevladovali domačini, ki pa svojih priložnosti niso znali izkoristiti ali pa jim jih je suvereno preprečil vratar Milan Oraže. Tako je Šentvid povsem jasno vodil z 1 : 0 vse do zadnje minute, tedaj pa je sodnik dal ponoviti prosti strel, Marjan Velik je silovito streljal na vrata domačinov, žoga je zadela prečko in se odbila v igrišče. Toda v kazenskem prostoru se je pojavil Franci Sadjak, ki je z glavo žogo odbil v gol – 1:1. Tako je oslabljeni SAK v Šentvidu ostal neporažen, naslednji vikend pa ima v Irschnu možnost, da popravi svoje razmerje golov.

NOGOMETNO OGLEDALO

FC Šentvid – SAK 1:1 (1:0)

Šentvid, 500 gledalcev, sodnik Benko (povprečen); **postava SAK: Oraže; F. Sadjak**, Stern, L. Sadjak, Kreutz; **Jovičević** (74. Jagodič); **Velik**, Certov, Wieser (67. Florijančič); M. Sadjak, Blažs. **Gol za SAK: F. Sadjak** (90).

Pliberk – ATSV Wolfsberg 4:2 (2:1)

Pliberk, 300 gledalcev, sodnik Zechner (dober); **postava Pliberka: Matschek; Habernig**, Liesnig, Terčič, **Lopinsky; Dlopst**, Krausler, **Wölbl; Hutter** (56. Feldbacher), Pachoinig, Skof (46. Urnik). **Goli za Pliberk: Dlopst** (1.), Pachoinig (10.), Wölbl (52.), Urnik (85.).

Mölltal – Klopinj 2:3 (0:1)

Obervellach, 200 gledalcev, sodnik Obwurzer (dober); **postava Klopinja: Sagmeister; M. Lipusch, G. Pawluch**, Mikloutz, Woschitz; Tscharf, Ratkič, Kriwitz (57. Lalovič), **M. Pawluch; Klatzer, Travnik. Goli za Klopinj: Travnik** (5., 56.), Mikloutz (70.). **Ostali rezultati: WAC – Irschen 4:2, Wietersdorf – ATUS Borovlje 3:1, Rapid Lienz – Breže 4:4, Trg – VSV/Beljak 3:1.**

Bilčovs – Vetrinj 2:2 (2:1)

Potok, 300 gledalcev, sodnik Maierhofer (brez napak); **postava Bilčovsa: Schaunig; Partl, Schlemitz**, Schellander, J. Kuess; Hobel, W. Kuess, **Ogris (87. Quantschnig); Hartl (82. Wieser), Karlovčan, A. Quantschnig. Gola za Bilčovs: A. Quantschnig** (36.), Partl (39.).

ASV Celovec – Dobrla vas 1:1 (1:0)

Trnja vas, 100 gledalcev, sodnik Hauk (slab); **postava Dobrle vasi: Lesjak; Karel, Appe**, Opietnik, Wernitznig; **Jörg, Tschekalov**, Wegscheider (40. Dollinger), **Pasterk; Roscher, Marin. Gol za Dobrlo vas: Dollinger** (52.). **Ostali rezultati: Žitara vas – Treibach 0:4, ASK Celovec – Liebenfels 1:1, Ruda – Mostič 0:1, Zrelec – Frantschach 4:0, Šentandraž – Bad St. Leonhard 1:1.**

Rezultati 1. razreda D

Grebinj – Sele 4:0, Sinča vas – Metlova 3:3, Galicija – Pokrče 0:1, Reichenfels – Šmihel 2:2, Globasnica – Šentpavel 1:1, Labot – Podkarnos 1:0, Železna Kapla – Velikovec tekma odpovedana.

Pokal: Pliberk – GAK 1:4 (0:2)

Pliberk, 1500 gledalcev, sodnik Heugenhauer (premalno energičen); postava Pliberka: Matschek; Hutter, Liesnig, Terčič, Lopinsky; Skof, Wölbl, Dlopst, Wuntschek (66. Krausler); Knauder (80. Habernik), Pachoinig; **Gol za Pliberk: Pachoinig** (53.).

Brez ognja: Pliberk izpadel iz pokala

Preveč strahu so pokazali pliberški nogometaši pred graškim GAK, sicer enim najslabših klubov prve zvezne lige.

Štajerci so tekmo v jutranji megli začeli precej trdo, Pliberčani pa se niso mogli prav ogreti. S pomočjo domačega vratarja Matschka so geakajevci že v prvih petindvajsetih minutah povedli z 2:0.

GAK pa kljub temu ni diktiral tekme, Pliberčani so imeli še ved-

no možnosti. Dlopstov strel se je žal odbil od prečke, Wölbl prosti strel je ubranil vratar

Takih napadov Pliberka je bilo le malo.

Živanovič, ki je sicer agiral izredno slabo.

Po odmoru so Pliberčani končno prišli do

svoje igre. Pritisk se je povečeval in že v 53. minuti je 1500 gledalcev spet upalo: Pachoinig je po Hutterjevi podaji znižal na 1:2.

Wölbl, ki ga je pokrival „osebni žandar“, in še rekonvalescent Krausler sta sicer poživila igro, a odločilni napad je izostal. Ko tik pred koncem tekme Pachoinig sam pred Živanovičem ni zadel gola in so Štajerci iz protinapada dosegli tretji gol, je bila tekma odločena.

Franci Rulitz

Koroška liga

1. Pliberk	14 9 3 2 28:14 18
2. WAC	13 6 7 0 17:5 19
3. Wietersdorf	14 8 2 4 28:13 18
4. SAK	14 5 8 1 13:6 18
5. Trg	14 7 3 4 17:12 17
6. FC Šentvid	14 4 9 1 11:6 17
7. VSV/Beljak	14 6 2 6 22:17 14
8. Rapid Lienz	14 5 4 5 25:23 14
9. Breže	14 4 5 5 26:23 13
10. ATUS Borovlje	14 4 4 6 17:20 12
11. Klopinj	13 5 2 6 16:24 12
12. Wolfsberg	14 3 3 8 14:26 9
13. Mölltal	13 1 3 9 6:22 5
14. Irschen	13 1 1 11 7:36 3

Spodnja liga-vzhod

1. ASK Celovec	14 8 3 3 29:15 19
2. Liebenfels	14 7 5 2 26:16 19
3. Zrelec	14 8 1 5 29:13 17
4. Treibach	14 6 5 3 21:13 17
5. Šentandraž	14 5 7 2 23:23 17
6. St. Leonhard	14 5 4 5 13:14 15
7. ASV Celovec	14 5 4 5 19:15 14
8. Mostič	14 5 4 5 15:20 14
9. Žitara vas	14 4 6 4 13:18 14
10. Bilčovs	14 3 7 4 16:16 13
11. Vetrinj	14 4 5 5 15:15 13
12. Ruda	14 5 2 7 14:20 12
13. Dobrla vas	14 1 5 8 8:23 7
14. Frantschach	14 2 1 11 15:35 5

Spodnja liga-zahod

1. Brnca	14 9 2 3 37:23 20
2. Trebinje	14 8 3 3 19:14 19
3. Matrei	14 7 3 4 37:18 17
4. Rožek	14 6 5 3 29:20 17
5. Smohor	14 6 4 4 25:19 16
6. Landskron	14 5 4 4 18:14 15
7. Sachsenburg	14 7 1 6 25:27 15
8. Lendorf	14 5 4 5 19:21 14
9. Magdalen	14 5 3 6 21:25 13
10. Baško jezero	14 5 2 7 17:28 12
11. Radenthein	14 4 3 7 19:34 11
12. Vernberk	14 3 4 7 18:25 10
13. Baldramsdorf	14 4 1 9 24:31 9
14. Šentjakob	14 3 2 9 18:27 8

1. razred D

1. Velikovec	13 12 0 1 50:7 24
2. Grebinj	14 10 2 2 29:10 22
3. Metlova	14 9 3 2 36:15 21
4. Pokrče	14 7 1 6 20:15 15
5. Šentpavel	14 5 5 4 20:20 15
6. Železna Kapla	13 4 5 4 25:26 13
7. Globasnica	14 4 5 5 25:29 13
8. Reichenfels	14 4 4 6 22:23 12
9. Galicija	14 5 2 7 25:35 12
10. Podkarnos	14 5 2 7 16:27 12
11. Labot	14 5 2 7 13:24 12
12. Šmihel	14 4 2 8 11:19 10
13. Sinča vas	14 3 3 8 19:36 9
14. Sele	14 0 4 10 9:34 4